

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj

Številka: 320-01/15-6/
Ljubljana, 1. september 2015

EPA 628-VII

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je, na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05-uradno prečiščeno besedilo, 95/09 - odl. US, 21/13 - ZFDO-F) in 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15), sprejela naslednje

M N E N J E

k Poročilu o stanju na področju energetike v Sloveniji v letu 2014

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je na 51. seji 31. avgusta 2015 obravnavala Poročilo o stanju na področju energetike v letu 2014, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Agencija za energijo.

Komisija se **je seznanila** s poročilom.

Predstavnik Agencije za energijo (v nadaljevanju: agencija) je v predstavitvi poročila, ki obravnava področje trga z električno energijo in zemeljskim plinom v Sloveniji in delno področje daljinske toplote, izpostavil, da je lani energetske področje zaznamovalo sprejetje novega Energetskega zakona, ki je začel veljati 22. marca 2014 in pomeni zadnji korak pri implementaciji tretjega svežnja energetske zakonodaje EU v pravni red Slovenije. Slovenski energetski trg dobro deluje in je uspešno integriran v skupni notranji energetski trg EU. Vlada se je s poročilom že seznanila. Poročilo zajema regulirane dejavnosti, ki skrbijo za delovanje elektroenergetskih omrežij in plinovodnih omrežij (prenosnih in distribucijskih) ter proizvodnjo daljinske toplote. Poleg tega vključuje tržni del in kazalnike stanja energetskega trga v Sloveniji (npr. število menjav dobaviteljev, cene). V zvezi s trendom zmanjševanja naložb v distribucijska omrežja zemeljskega plina komisija ugotavlja, da poraba zemeljskega plina zadnja leta upada. Stanje na plinskem trgu se spreminja (skrilavec), pa tudi ekonomska kriza v Evropi je spremenila strukturo uporabe plina (za elektrarne dražji energent).

V nadaljevanju sta predstavnika agencije in resornega ministrstva odgovorila na vrsto vprašanj, nekaj vprašanj pa je ostalo neodgovorjenih. Ker člani komisije na seji niso prejeli odgovorov na vsa postavljena vprašanja, komisija v skladu s prvim odstavkom 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05-uradno prečiščeno besedilo, 95/09 - odl. US, 21/13 - ZFDO-F) in prvega odstavka 97. člena Poslovnika

Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) poziva Vlado, da poda pojasnila na v nadaljevanju izpostavljena vprašanja in opozorila.

Glede na navedbe v poročilu, da »bo opustitev proizvodnje električne energije v Termoelektrarni Trbovlje (TET) negativno vplivala na zanesljivost obratovanja elektroenergetskega sistema«, se postavlja vprašanje virov za proizvodnjo električne energije, ki bodo zagotovili nemoteno obratovanje slovenskega elektroenergetskega sistema v času motenj. V poročilu je namreč navedeno, da je v času žledoloma prav TET odigral ključno vlogo pri varnem obratovanju sistema. V povezavi s tem komisija opozarja na zapiranje energetskega objekta v državi (in posledično odpuščanja), pri čemer država nima vizije o nadaljnji usodi zapuščenih lokacij. Člane komisije tako zanima usoda stikališča Trbovlje oziroma lokacije TET, ki je po mnenju Zasavcev žrtev različnih energetskega lobijev. Prav tako želijo dobiti informacijo, kdaj se bodo začele graditi hidroelektrarne na Srednji Savi kot alternativni energetski in razvojni projekti v Zasavju.

Šaleška dolina je sprejela nove energetske objekte, ker dajejo in ohranjajo delovna mesta in zmanjšujejo vpliv na okolje. Medtem ko smo namenili 1,4 milijardi evrov za TEŠ 6, ki proizvede tretjino električne energije v Sloveniji, smo in še bomo v prihodnjih letih po nekaterih ocenah namenili za obnovljive vire energije 2 milijardi evrov, vendar načrtovane kapacitete proizvodnje teh virov energije ne bodo pokrile večjih energetskega potreb.

Na področju električne energije ima Slovenija le dve možnosti: varčevanje oziroma manjša poraba električne energije in energetska sanacija stavb ali pa načrtovanje dodatnih virov električne energije, pri čemer se je treba zavedati dolgotrajnosti umeščanja energetskega objekta v prostor. Dejstvo je, da je z vidika zanesljivosti oskrbe porabnikov z električno energijo visoka stopnja samooskrbe nujna. Odvisnost države od uvoza električne energije je povezana tudi z občutljivostjo na rast cen električne energije, ki se določa na odprtem trgu in ima vpliv na konkurenčnost gospodarstva.

Komisija poudarja, da je treba čim prej na podlagi usmeritev za pripravo Energetskega koncepta Slovenije, ki jih je minister za infrastrukturo predstavil tudi na seji Državnega sveta na 30. seji 10. junija 2015, predložiti Energetski koncept Slovenije in opredeliti energetskega vizijo države ter čim prej najti odgovore na vprašanja, s katerimi se bomo soočili že jutri in v prihodnjih letih.

V zvezi s spodbujanjem proizvodnje elektrike iz obnovljivih virov energije komisija opozarja, da voda kot naravni vir še ni izkoriščen, kot bi lahko bila. Lokalne skupnosti se pri načrtovanju in umeščanju objekta v prostor kot so male hidroelektrarne namreč soočajo s težavami, saj zaradi veljavne prostorske in okoljske zakonodaje, kljub številnim pobudam, ne uspejo najti lokacije, kjer bi lahko te objekte umestile v prostor. Postavlja se vprašanje, ali Vlada oziroma resorno ministrstvo načrtuje spremembo zakonodaje, ki bo olajšala umeščanje takih objekta v prostor in s tem vplivala na uresničevanje zastavljenih ciljev na področju obnovljivih virov energije.

Oskrba Šaleške doline s toplotno energijo iz Termoelektrarne Šoštanj je ogrožena, saj se ponudnik z zastopnikom uporabnikov ne moreta dogovoriti za višino cene toplotne energije (predviden dvig cene za 30%), dodatno pa so napovedane

možnosti prekinitve dobav toplotne energije. Glede na boljši izkoristek TEŠ 6, se postavlja vprašanje upravičenosti višje cene dobavljene toplotne energije, tudi ob upoštevanju pozitivnega poslovanja Termoelektrarne Šoštanj v zadnjih letih z izjemo lanskega leta. Po mnenju komisije bo morala Agencija za energijo, ki izvaja regulacijo cene toplotne energije, opredeliti kriterije za oblikovanje cen toplotne energije.

V povezavi z Zakonom o pogojih za izvedbo ukrepa odpusta dolgov, ki omogoča odpis dolga brez davčnih posledic na podlagi sporazuma o izvedbi odpisa dolgov med upnikom in dolžnikom, in v povezavi z odklopi gospodinjskih odjemalcev električne energije zaradi neplačevanja, komisijo zanima, ali so se v odpis dolgov vključila tudi elektropodjetja in koliko dolgov ter koliko upravičencem so bili dolgovi odpisani.

Komisija meni, da bi morali pri določanju cene električne energije upoštevati tudi kupno moč prebivalcev. Šele tako določena cena električne energije bi bila primerljiva s cenami v drugih državah EU.

V povezavi z lanskoletnim apelom komisije in Državnega sveta, da se dobički distribucijskih podjetij namenijo za sanacijo žledoloma in nujne investicije in da ga država kot njihov pretežni lastnik ne pobere prek dividend, je komisijo zanimalo, kaj se je dejansko zgodilo z dobički podjetij, ki upravljajo z omrežji. Na seji je bila komisija seznanjena, da Ministrstvo za infrastrukturo nima vpliva na odločanje o delitvi dobička, ampak se o tem odloča na nivoju SDH in Ministrstva za finance. Po neuradnih podatkih naj bi se lanskoletni dobički elektrodistribucijskih podjetij stekli v državni proračun, izjema je Elektro Celje, kjer naj bi ostalo 20% dobička.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije Jernej Verbič.

Sekretarka
Meta Štembal, l.r.

Predsednik
Jernej Verbič, l.r.